

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Nemzeti óhajlás.

Az új idők forogtatában, a nemzetgazdasági szempontból legsúlyosabb és a legmesszebbre nyúló kérdés a közgazdasági bajok türhetetlensége.

Minden államnak erre hivatott tényezői keresik ezeknek a bajoknak a kivető fonalát.

Mint a vásáros nép sokadalma ahogy magába foglalja az ezerféle formájú, fajfajú embereket, úgy gomolyog az eszmék sokasága a világ, a nemzetek sorsát intéző sok sok hivatásos politikus alkotta vásárjában a világ népeinek . . .

Adják, veszik a nemzetek erejét, értékelik a nemzetek életképességét.

Minden nemzetnek ott áll a világ piacán az ő ügyét-baját intéző faktor — az állam.

Ebben az óriási méretű, nemzetek küzdelmét mutató vásárban aztán nagy az előnye annak az adó-vevő nemzetnek, amelynek olyan ügyes, járatos közvetítője van, a ki ismeri annak a nagy vásárnak minden raffinériáját, minden csinját-binját.

Az emberi ész, a tudás fejlődésével párhuzamban nőtt a nemzetek, a népek nemzeti és egyéni törekvése.

A népeknek lélekszámbani szaporodásával azonban nem tartott lépést a megélhetési mód, az igények kielégítésére való alkalom szaporodása.

Sem háboruk nem tizedelik, sem járványok nem pusztítják az emberiséget. A népesség minden államban fokozatosan emelkedik. Ezzel szemben a nemzetek egy része ama bizonyos vásár szellemének a befolyása alatt, meg az emberi természetben rejlő gyarlóság miatt is, nem látják át a tömegeken, nem látják ezért, hogy abban a világvásárban ödöngenek azok, akiknek nincs eladni valójuk és nincs mivel vásárolniok . . .

Ezért a világ mozgalmas, hatalmas vásárjában, a nemzetgazdaság piacán, létesültek olyan természetellenes állapotok az új idők alatt, amelyek elértéktelenítik az oda hordott közgazdasági munkásságát a nemzetnek.

Ezeknek a messze-messze levő okoknak a szövevényeiben rejlik aztán a nemzetalkotó egyének romlása, elégedetlensége, a keserves munkának értékcsökkenése, a munkáskéznek azért való melőzése.

Abból a nemzetek világvásárjából hallik aztán szerteszéjjel a nemzetek közé az elégedetlenség kiáltó szava.

Kicsinyes, emberi gyarlósággal teli eszközökkel nemcsak változtatni nem, de kellően áttekinteni sem képesek a nemzetek vezetői azt a mérhetetlen nagyságu, következményeiben rettenetes eseményeket, amelyeket, ha nem tud is, de szivszorongva sejt igen-igen sok gondolkodó fő.

Mert hogy a világ piacán erőfeszítéssel, hallatlan átdozatokkal árusító nemzetek versengése nem hozhat más következtetést, mint a nemzetek, a népek gazdasági tönkjét, az bizonyos.

Felfordított, természetellenes viszonyok uralják a nemzetek ambícióit.

Az egyik ipari produkciójával igyekszik értékesíteni a munkás kezét, holott ugyanekkor az emberi hiuság, az igény felcsigázott drága kielégítésével romlását okozza a nemzetek atómjainak — az embernek.

A másik állam a kereskedelem sátorában kínálja fel, minden elgondolható formában a raffinált szelem tetszetős, kívánatos produktumát. — Mig a harmadik állam, talán a legszerényebb, a földmivelés eredményeit a maga egyformaságában mint szükségleti árut, csak természetes formájában, minden mesterséges előnyösítés nélkül tartja sátorában.

Ugy tetszik előttem ez a kép, mint amikor egy jótékonyági bazárba kerül az ember, ahol szebbnél-szebb asszonyok, lányok kívánatos mosolygással vádásznak a jámbor emberek gyöngeségére, az emberi hiuság csalétkével fogván a jótékonyág hálójában olyanokat is, akiknek tán az utolsó pénzdarabját vette ki a nagylelkűség, a jótékonyág, a legjobb akarat.

Aztán az így kifosztott, saját emberi hiuságának az áldozatává lett gentleman

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamattal ■ mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratú törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ az igazgatóság. ■

TÁRCA.

Önvallomás.

Írta: Hugues Le Roux.

Mintegy tíz évvel ezelőtt egyik pörös ügyemben többször meg kellett az utat tennem gyorskocsin Lausanneból Sentierbe. Romainmotiersben rendszeren megállottunk lovat váltani s a pihenőt felhasználva, mindannyiszor beültem egy vendéglőbe egy pár pohár borra.

A nagy terem egyik sarkában mindig ott találtam egy pohár pálinka mellett egy szakálás, vörös arcú, hanyagul öltözött vén embert, amint pipával a szájában bámulta a poharát mélyen elmerülve. A vendéglős, akit végre megkérdeztem, azt felelte:

— Ez Arnaud, ki bíró volt nálunk 1855-ben, a nagy büntény idején.

Az én emberem észrevette, hogy érdeklődöm iránta, fogta a poharát és odaült mellém, megfogta a karomat s bizalmasan kérdezte tőlem:

— Nem ismeri az ur annak a bünténynek a történetét?

Elképedve tagadó mozdulatot tettem.

— No, majd elbeszélem én az urnak, mondta mosolyogva az én emberem.

És anélkül, hogy elbocsátotta volna a karomat, melyet időnkint olyan erősen szorított, hogy fájdalmat okozott vele, beszélni kezdett:

1855-ben, ezelőtt husz évvel bíró voltam itt a községben. Egy reggel a mezőőr magából kikelve rohant be hozzám. Bíró ur, bíró ur, kiáltotta, Mathurin apót meggyilkolták; a holtteste ott hever az országút árkában!

Megállott egy pillanatra a volt bíró.

— De hát az ur nem tudja, ki volt az a Mathurin apó. Házaló volt, persze. A szomszéd községben lakott. Írótolat, papirost és pénztárcát árulgatva járta be a völgyet . . . Régóta általános ismert alak volt nálunk.

— Senki sem nyult volna hozzá egy ujjal sem, mert derék ember volt! . . . Protestáns mint mi! Mesélt a gyermekeknek, magyarázta a bibliát . . . Előtte való nap még játékszett vettem tőle a kis leányomnak.

. . . Megyek a mezőőr után. Nagy néptömeget pillantottam meg az országuton: az egész falu ott volt. És Mathurin apó már egészen meg volt dermedve, fehér, mint a fal . . . ha száz évig élnék, sem feledném el . . . Nézze, most is úgy látom őt mint az urat vén ráncos arcával, őszbecsavarodott hajával . . . És olyan nyugodt volt az arca, az égben volt bizonyosan. A mezőőr figyelmeztetett, tapogassuk meg a szívet, hátha meleg még . . . Dehogy! . . . Meghalt biz az! . . . Hat késszurást kapott!

A homloka verejtékben furdott; a szó néha megakadni tetszett a torkán, majd tovább folytatta:

— A tanító kérdezte tőlem: Ugyan ki cselekedhette ezt? . . . De hát én nem tudtam, ugy-e? . . . ki tudhatta volna? . . . Sohasem fordult elő gyilkosság a községünkben . . . Semmit sem vettek el Mathurin apótól . . . Boszuállásnak kellett lenni, mondta a mezőőr . . . Boszuállás, kinek a részéről és miért? . . . Az egész falu szerette őt. Nyomozni kezdtek; jöttek csendőrök, bírák, mindenféle emberek . . . Haszontalanul! Nem találtak senkit semmit. Nem is fognak találni soha, én mondom!

— mit tehetne mást? alkalmasabbat?:

A megmaradt pénzével jó reménnyel lép a kártyaszobába, ahol mikor kifosztották a zsebét, hát nem hogy lármát üt, de szépen, csendben mosolyogva távozik.

Ez e kártyaszoba pedig a világ piacán a . . . börze . . . a tőzsde.

Ahol azt véli feltalálni a látogató, amit fel nem találhat ma a természetszerűleg létesült, de ezzel ellentétesen fejlődött vásárjában a nemzetek közgazdaságának.

Uj, nagy, hatalmas, olyan emlékre van szüksége a világnak, akik a maguk nagy látóköréből beletekintsenek, belelássanak a világ közgazdasági vásárjába, hogy azok a maguk hatalmával olyan mederbe terelhessék a világ-vásárt, hogy ott a raffinált számítás, az ezerféle szemfényvesztés, az annyiféle kecsgető remény, ne térítse el a nemzeteket alkotó egyének közönséges emberi felfogását a természetes folyástól.

Az egyéni hiúság és a nagyravágyás ördögével elcsábított nép nem találja meg a maga helyét, a maga élethivatását.

Az emberiség igazi jótévői azok lenednek a jövőben, akik a mai időben tanácstalanul, kereset nélkül álló népek százezeinek, nem az erőszakolt ipari és kereskedelmi produktivitás még fokozottabb emelésével akarnak kenyeret teremteni, a többi egyén romlásának a rovására az örült világverseny közepette, hanem aki a mindenáron való meggazdagodást hirdető, kínálkozó festettképi pillangótól a világ-verseny vásárának megszabadítja az emberiséget.

És az őstermelés áruaktárai mellé csak annyi bazárt építenek a jövő nagyjai a világ piacán, amelyekben a mai kapzsi világ-verseny elenyésző kicsi tábora ne érvényesítse a népek hiúságára vadászó talentumát, a százszoros számbeli többséggel, az egyének, tehát a nemzetek romlására.

Eredménytelen munka.

(P. M.) Kezdjük ott: szeretett hazánkban az emberek munkája nem érvényesül olyan mértékben, ahogy kellene, ille-

A hangja elhalt, zokogásba fulladt, felhajtotta a pálinkáját és visszatért a maga zugolyába, hol előkelő állásba csapta magát.

Oda intettem a vendéglőst s behatóbban kérdezősködtem a különös emberről.

— Ah, elbeszélte önnek? kérdezte a vendéglős szelid mosollyal. . . . Tudtam, hogy azt fogja tenni; elmondja mindenkinek. . . . az motozkál a fejében, másra nem is gondol. Boldogtalan a szerencsétlen!

— De miért emlékszik olyan tisztán a bűntényre, melyet a falu lakói már rég elfeledek?

— Azért, mert abban az időben ő volt a községi bíró. Ő ténykedett az esetről s így fejébe szállt a dolog. A vizsgálat befejezése után lemondott az állásáról azon indoklással, hogy nem méltó rá, miután meg hagyja gyilkolni az embereket. Mikor aztán a nejét és fiát egymás után elvesztette, ivásra adta magát s a pálinka egy kissé elvette az eszét. Nem törődött többé semmivel, a gazdasága elpusztult, tele van jelzáloggal.

Különösnek találtam a volt bíró esetét, s tüzetesebben kezdtem vele foglalkozni. Oda ültem hát a különös ember mellé, ki egy újabb pohár pálinkát rendelt magának.

— Messzire történt a gyilkosság a községtől? kérdeztem tőle.

— Jöjjön, nézze meg! mondta az én emberem és nehézkesen emelte fel szemhéjait. Kimentünk együtt. Nehézkes léptekkel, meggör-

tőleg végeredményében egyáltalán nem érvényesül.

Ma azok élnek jólétben, gond nélkül, akik a szó értelmében vett munkát lenézik, és e helyett szerencsejátékkal, szélhámos spekulációkkal tartják fenn magukat és családjukat uri kényelemben. Jelszavunk: „Semmit sem dolgozni és sokat ke. esni!“

És igazuk van. Magyarországon a tisztességes munka nem érvényesül. Az iparos hiába dolgozik jól, hiába elégti ki rendelőit, nem éhlet, de az elkészített munkát sok esetben hitelbe kell adnia. A kereskedő, ha forgalmat akar csinálni, cseh, osztrák és német áruval kell, hogy felszerelje üzletét, mert magyar gyáripár nincs és az a néhány gyár, amely magyar árut állít elő, olyan drágán hozza azt forgalomba, hogy abból csak a bukás szélén álló kereskedők kérnek — hozomra. Az állami, városi, községi és magánhivatalnokok kinlódnak. Testet-lelket ölő munkájuk abszolúte nem érvényesül. Mégcsak megélhetésre is kevés a fizetésük.

A földművelők is mindjobban unják eredménytelen munkájukat. Földet, házat pénzzé tesznek és kivándorolnak Amerikába, gyárakban, bányákban robotolni. Ujabban Mindszentről is több jóra való iparos váltotta meg Amerikába szoló utlevelét, mert belátták, hogy itt megélni nem bírnak.

Szinte már közmondássá vált: Magyarországon nem érdemes dolgozni. És ez nem frázis, hanem szomorú tény. Napról-napra ijeszten rosszabbodnak a viszonyok és hogy ez hova fog majd vezetni — senki sem tudja.

Azok, akik hivatta volnának az ország zilált, beteg helyzetén segíteni, más-sal töltik idejüket. A politikusok ezek, akik válság nélkül élni nem tudnak, akiket ország nyomora egyáltalán nem érdekel.

Már ott tartunk, hogy a politika komédiává sülyedt. Minden nap új helyzet és minden nap nagyobb bizonytalanság. Hol ketté szakadnak a pártok, hol újabb dörgedelmes és honmentő jelszavakkal egyesülnek és közben tart a nyomor,

nyedve lépkedett mellettem egész hallgatagon. Így jutottunk ki a faluból s végre egy utelágazásnál, hol három fa állott, megszólalt.

— Itt volt! A holttest itt feküdt a fa alatt. . .

Nem volt nagyon sok vér. . . . A föld nedves volt s követni lehetett a gyilkos nyomait. Nagy szeges cipő lehetett a lábán. A gyilkosság után a tó felé tartott, mely amoda látható. Talán ott mosta meg a kezeit. Azután visszatért a faluba, melynek a végén a nyomai elvesztek pár lépésre az én házamtól. Most már lehetetlen a gyilkos nyomára találni; a dolog nagyon régi. . . . mindenki elfeledte már. Csak én nem tudom felejtteni.

E szavakat kétségbeesetten mondta, miközben szemeit a fatális helyre szegeződtek s ő mintegy hypnotizálva maradt egy helyben úgy, hogy hirtelen borzasztó gyanu támadt bennem s meggondolás nélkül, ösztönszerűen kiáltottam fel:

— De szerencsétlen ember, hiszen maga. . . maga ölte meg azt az embert!

Hirtelen felém fordult tágra nyílt szemekkel s egészen kiegyenesedve. A szája habozni kezdett, összeszorította az ökleit, amint hozzám lépett.

— Oh, fel ne jelentsen, fel ne jelentsen! mondta aztán kétségbeesve. Térdre vetette magát s összekulcsolt kezekkel kuszott hozzám, miközben az arca rángatózott, a szája összehúzódott, orrcimpái kitágultak s nagy szemei

szegényedik mindjobban az ország és kivándorolnak az emberek.

Tisztelet adassék minden politikai pártnak. Jól van, legyen politika, hangozzanak a jelszavak, de az Istenért, törődjenek már egy kicsit ezzel a beteg, elszegényedett, segítségért ordító országgal is!

Haladjunk már egyszer mi is a többi kulturállam nyomdokain. Tegyük lehetővé azoknak, akik igazán dolgoznak, hogy érvényesüljön a munkájuk, legalább annyira, hogy megéljenek belőle.

Végre is már soká nem tarthat ez a felfordított állapot. Vagy sürgősen segítenek rajta, vagy általánosan megunják az emberek az eredménytelen munkát és senkisé fog dolgozni. Akkor pedig néhez lesz rendet teremteni!

Ujdonságok.

— **Erzsébet-ünnepélyt** rendezett a Mindszenti áll. el. népiskolák tanítói kara e hó 19-én. Az ünnepély műsora volt: Isteni tisztelet, Hymnus, énekelték a IV., V., VI. osztályok növendékei; Emlébeszéd; „Erzsébet“ Várady Antaltól; „Megdicsőült nagy királynénk“ kardal; „Volt egyszer egy királyné“ Szabolcska Mihálytól; „Királyasszony kertje“ kardal. A műsor darabjai mindvégig kitűnően sikerültek s dicsérik a kiváló rendezőket és szereplőket. Csak az volt a kár, hogy a közönség köréből sokkal kevesebben jelentek meg, mint ahogy az ünnepély és műsor megérdemelte. Azt hiszük, nem ártana az ily dicséretreméltó fáradtsággal és eredménytelennel megrendezett iskola-ünnepélyeket a közönségnek 8—10 nappal előbb tudomására hozni, amely célból a rendezőknek lapunk is mindig készséggel rendelkezésére áll.

— **Lipót napja.** Lipót napját diszes közönség ülte meg e hó 15-én és 16-án Schwartz Lipót gyógyszerész és dr Szöbl Lipót vendégszerető házában. Mi is ezuttal csatloljuk legbensőbb jókívánatainkat az ünneplőkhöz.

— **Változás a tanítói karban.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dávidovics György Mindszenti áll. el. iskolai tanítót Nagykanizsára

kimondhatatlan rémületet fejeztek ki. Roppant szánalom fogott el e 20 éves gyötrelm láttára.

— Legyen nyugodt, mondtam neki; én nem vagyok vizsgálóbíró, meg fogom őrizni a maga titkát. . . . De hát miért? . . .

— Nem, nem, nem, nem mondhatok többet, nem tehetem. Nem fogják megtudni soha, soha többé!

Ezzel futva menekült a falu felé.

Ez ősszel történt. S mikor a jövő tavasszal ismét arra utaztam, a vendéglőben üresen találtam az én emberem szögletét.

— Nos, kérdeztem a vendéglőstől, mi lett az önök volt bírójával?

— Oh, a szegény ember, szomorú a története nagyon, kaptam válaszul! . . . Mondtam már a multkor, hogy egy kissé bolond. Nos, azzá lett tökéletesen! A fejébe vette, hogy ő a gyilkos, ő ölte meg Mathurin apót; elment feljelenteni magát s tébolydába zárták.

— De, mondtam némi habozás után, hát ha nem őrlt? . . . hátha csakugyan ő a bűnös? A vendéglős meghökkenve nézett rám.

— Ő! mondta. . . . Hogyan követhetett volna el ilyen bűntényt? Sohasem bántott senkit s a legbecsületesebb ember volt az egész környéken.

Ez a szilárd meggyőződés megingatta a hitemet. Megtartottam magamnak a vén Arnaud vallomását és sohasem tudtam meg, vajjon lélekwardosás által kintott gyilkossal vagy rögeszme áldozatával volt-e dolgom.

helyezte át s helyette Wéber József fiatal tanítót nevezte ki. Őszintén sajnáljuk Dávidovics úrnak távozását, aki öt évi ittléte alatt általános tiszteletrre és becsülésre tette magát érdemessé s a Mindszenti tanítótestület is valóban érdemes, kipróbált tanerőt veszített el benne.

— **Mezőfi Vilmos orsz.-gy. képviselőnk** beszámolóját tartotta e hó 14-én Mindszenten a piactéren, 15-én pedig a tanyák között. Meglehet, hogy a borongós, közben-közben permetező esős idő akadályozta a polgárságot a beszámoló meghallgatásában; a tény az, hogy úgy a faluban, mint a tanyákon, de különösen itten feltűnő kevés volt a hallgatóság száma. Olyan benyomást keltett az egész, mintha a leáldozó napját köszöntötte volna képviselőnk. Nohát az igaz, hogy meg is unhatta közönségünk az olyan beszámolókat, amelyek alig táplálkoznak másból, mint a Pallavicini-uralom és tisztikara izetlen leszólásából. Az ilyen piaci kiszólások nem sokáig hódíthatják azt a lakosságot, amely napról-napra jobban látja és érzi: hogy Mindszenten e kívül számára nem sok hely van s csak azok elégedetlenek a világ folyásával, akik vagy telhetetlenek, vagy igaztalanok, vagy a hidat saját maguk szedték fel maguk előtt.

— Van víz az iskolákban. Készen van a piactéri ártézi kut átalakított kifolyója, amely lehetővé tette, hogy az óvodában és iskolákban a folyosókon ismét adja a vízvezeték a vizet. Három méterrel emelték az anyacsövet s ezáltal érték el a víz odaszorítását. Érdekes újítást is eszközöltetett a kut kifolyó csövein az előjáróság. Négy águ fordított korona formájú csövet erősített a csapokra, amelyek megakadályozzák azt, hogy a csapokat csintalanságból pusztá kézzel befoghassák, avagy azokon közvetlenül ihassanak s ezáltal a különféle betegséget tova plántálják.

— **Építenek az újvilági portákon.** Az ezen héten tapasztalt földhordásból s faanyagok helyszínre szállításából azt kell következtetnünk, hogy a porták tulajdonosai majd csak hozzákezdnek az építéshez s időszertlenül válik az elhamarkodott fölebbezés, amely a portáknak ujonnan való elárverezését célozta. — Ha igaz, az hirlik, hogy a jelzett felebbezéseket későbbben vissza is vonták, tehát egy anyaggal kevesebb maradt az ellentétek fölkeltésére.

— Jó a kisteleki ut. Sóvárgunk rendszerint minden jó után, de ha hozzá jutunk, akkor megint rendszerint először lebecsüljük, mert hogy valahol már jobbat láttunk s csak később derül ki az igazság, hogy a legjobban megszerkesztett, megcsinált emberi munka is rászorul, illetőleg elviseli a csiszolást. Alig tudott vidékünk örömeiben hová lenni, amikor a kisteleki uton az első kapavágást megcselekedték s amikor elkészült, legott tele voltak a rajta járó-kelek panasszal, hogy így nem sikerült, úgy nem sikerült; itt sem jó, ott is rossz, szóval nagyon rossz lett. Szó, ami szó, egyszermászor alaposan le lett tárgyalva. A kritika szavai elhatottak oda is, ahol tenni tudnak róla, ha a közmunkákra panasz van. Ezuttal is az elhangzott panaszok följutottak a minisztériumba, ahol nem vették tréfára a dolgot s jóllehet alig két hete vizsgálta meg az utat az alispán, e héten már kiszállt az utat műszakilag fölülvizsgálni Hám Ignác miniszteri osztálytanácsos is. Teljes apparátussal vette a bevádolt utat vizsgálat alá s egy napi utánmérések, szorgos kutatás után megállapította és jegyzőkönyvben papírra tette, hogy a mintegy 12 kilométer hosszú uttestben talált: 62 folyóméter hosszúságban olyan szakaszt, ahol már a kocsi vágást mélyítették ki; 12 helyen kalapnagságu kátyút; 108 folyóméterben laza ágyazást, amely

alapon aztán kijelentette, hogy az utat „kitűnő állapotban” találta. Tehát a feltételek olyan aránytalan kicsinyek ekkora munkánál, hogy a mű kitűnő voltából mit sem vonnak le. — Örömmel közöljük le ezen tudomásunkra jutott kedvező körülményt. Annál inkább, mivel kis lapunk is sietett annak idején közönségét a felmerült panaszokról értesíteni. Amint akkor — közérdekre való tekintettel — teret adtunk a panaszoknak, azonképen készséggel tájékoztatjuk olvasóközönségünket a valóságról is, sietvén elégtételt szolgáltatni ezáltal a magukat netán meghurcoltnak érzett vállalkozónak és munkavezető műszaki egyéneknek. — Ami tulajdonképen a panaszra okot adhat, az nem a végrehajtott munkában keresendő, hanem abban, ami nem lett végrehajtván. Nevezetesen abban, hogy a burkolt uttest szélessége két és fél méter és mellette két oldalt homokból van az uttest építve, amely a letérő terhes járművekre könnyen végzetes lehet. De ez sem a vállalkozó, sem a munkavezető szakközegek terhére nem irható. Különben — mint értesülést szereztünk róla — el van rendelve a kőburkolatnak két oldalt szikagyaggal való kiszélesítése, amely a járműveket jobban elbírja. Ha aztán még tekintetbe vesszük, amint tudomásunkra jött, hogy a vármegye lakossága a költségekhez nem is járult hozzá, azt az állam ugyszólván ajándékba építette: akkor még kevesebb okunk van a zugalódásra, legföljebb megköszönhetjük, hogy a nemrégiben még megközelíthetetlen községek általa egymáshoz oly közel jutottak. Azzal pedig le kell számolnunk, hogy a két és fél méteres kavicsburkolat sohasem vetekedhetik a 4 méter széles aszfalt-makadám burkolattal.

— **Tüzeset.** Hétfőn délután a Ludányi Istvánné házában tűz ütött ki s megrémült szomszédok a tüzoltókat kivonulásra bírták. Szerencsére nagyobb baj nem lett, mint hogy a kéményhez közel épített mestergerenda fogott tüzet, de mielőtt a padlásra hatolt tűz a tetőbe kapott volna, a gyorsan megjelent tüzoltók a keletkezett tüzet hamarosan szétverték.

— **Hirdetmény.** A tiszántuli járás szolgabírói hivatala közhírré teszi, hogy a Mindszenti község területén lakó iparosok és kereskedők választási névjegyzéke jogérvényesen megállapítván, 1910. évi január hó 1-től kezdődőleg egy évi időtartamra jogosultsággal bíró iparhatósági megbízottak választása céljából a választási eljárás Mindszenti község közházánál (: tanácsterem:) folyó évi december hó 9. napjának d. e. 9 órájától ugyancsak d. e. 11 órájáig fog lefolytatni. Miről a választók oly megjegyzéssel értesítettek, hogy az említett időn túl netán beérkező szavazatok figyelmen kívül hagyatnak. Mindszenti, 1909. november 20. Tary István főszolgabíró.

— **Blériot repülőgépe Szegeden.** A jövő hét keddjén és szerdáján érdekes látványosság lesz Szegeden, a Kass-vigadó Otthon-termében. Müller impresszárió, ki a hirneves francia mérnököt és feltalálót, Blériot Lajost, Budapestre elkísérte, az ő repülőgépét be fogja mutatni az érdeklődő közönségnek. Az új kor e csodás tálmányát, melylyel Blériot fővárosunkban a levegőbe röpkölt, bizonyára érdeklődéssel fogja megtekinteni nemcsak a szegedi, de a közeli vidéki közönség is. Ugy halljuk a belépődij személyenkint 1 korona lesz.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújtja a „SCOTT-féle EMULSIÓ”, mely egyike azoknak a tápszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Öngyilkos urleány.** Nagy József volt szentesi adóügyi tanácsnok leánya, Nagy Emilia a múlt hét végén, bizonyos családi ügyeknek nekikeseredve, marólugot ivott, hogy életét eleméssze. A fiatal leányt, akinek szájtüregét, torkát, gyomrát a maró folyadék összeégette, akkor be-

szállították gyógykezelés végett a vármegyei kórházba. Dacára a leggondosabb ápolásnak, Nagy Emilia hétfőn, szörnyű kínok között meghalt és így sikerült végzetes tervét — hogy magát elpusztítja — végrehajtania.

— **Halálos szerencsétlenség.** Megrendítő szerencsétlenség történt a múlt hét keddjén Csonrád határában. Egy Kazics András nevű szerb legény zöldeggel megrakott kocsi indult a jelzett napon egy 11 éves fiúval Csongrádról Félégyházára a piacra. Utközben a kocsi felborult, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a lezuhanó Kazics András szörnyen halt. A kis fiu, aki aludt, szintén kibukott ugyan, de még erre sem ébredt fel, hanem tovább aludt a földön, míg végre a hideg fölébresztette. Ekkor kifogta a lovakat, az egyikre fölült s belovagolt a kiserétre, ahol a lovakat az istállóban jászolhoz kötötte, s aztán lefeküdt tovább aludni. A hatóság, mely későbbben értesült a halálos balesetről, megindította a nyomozást annak földerítésére, hogyan történhetett a szerencsétlenség.

— **Hány munkásház épült fel Mindszenten?** Mi, akik a falu közepében élünk és erősen küzdünk a létért, bizonyára nem igen tudjuk, hogy ugyanezeu idő alatt kint a munkásnegyedben, az új városrészben szintén számtalan dolgos kéz van elfoglalva a piros hátú, fehér kis házak elkészítésével, hogy a rohamosan közeledő telet már bent, a barátságos fészkekben fogadhassák. Ezen csinos kis házakból ez évben felépült 106; teljesen elkészült 98 s legnagyobb részében már laknak is. A jövő hét első felében elkészül a még hátralevő 8 épületen a kőmives-, ács-, üveges- és lakatosmunka s ez évre az építkezés befejezést nyer.

— **Hamis vádaskodás.** Pintér Ignác csanyteleki gazdálkodó egy bizalmas beszélgetés alkalmakor elmondta Porubszky csongrádi plébánosnak, hogy K. Gy. tanító többször felügyelet nélkül hagyja növendékeit, részegen jár iskolába, stb. A plébános ezt a bizalmas beszélgetést tovább adta az iskolai felügyelő-bizottság ülésén, aminek következményeképpen a királyi tanfelügyelő megindította a tanító ellen a fegyelmi vizsgálatot. Ennek során aztán a vádak alaptalanoknak bizonyultak. A tanító ekkor rágalmaszástért följelentette Pintér Ignácot, akinek ügyét a napokban tárgyalta a szegedi törvényszék. A tárgyaláson tűnt ki aztán, hogy a plébános a beszélgetés részleteit tulzatosan adta tovább, mire Pintért fölmentették.

— **Milyen idő lesz.** A Meteor írja: Hideg időjárás lesz, különösen a 22. és 24-iki változási napok hatáskörében, amidőn csapadékkal teljesebb jellegű idő van hivatva beköszönteni, ahol csapadék általánosabb havazásban is jelentkezhetik, különösen 25-én, vagy közvetlen ezen változási nap körül. E változásokat csökkenti a 27-iki változási nap, amelyen egy nálunk nem látható holdfogyatkozás fog végbemenni. November hó még hátralevő változási napjai: 22, 24, 25. és 27-re esnek. Ezek közül legerősebbek a 24. és 27-iek. November vége és december

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle Emulsió. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkatrészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

hó eleje állandóbb, szárazabb jellegű időjárást ígér, a 4-ike körüli kisebb változással és követőleg alacsonyabb hőmérséklettel. December hó változási napjai: 4, 7, 12, 13, 16, 20, 21, 23 és 26-ra esnek. Ezek közül legerősebbek a 7, 12, 16, 21 és 25-ikiak. A 7-iki hideg, szeles vagy viharos; a 12-iki enyhült; a 16-iki csapadékos; a 21-iki hóesés, a 26-iki erős hideg jelleggel.

Apró komédiák.

Gyanus magyarázat.

A járási csendőrpáncsnok, amint az országutató járja, észreveszi, hogy egy toprongyos csavargó, amint őt meglátja, futásnak ered. A csendőrpáncsnok üldözőbeveszi és csakhamar el is fogja.

— Jöjj csak velem a laktanyába, — szól az őrsparancsnok, — majd ellátom a bajodat! . . .

— Ne tessék engem bekisérni, az én okmánypapírjaim rendben vannak.

— Ne hazudj itt, nincsenek neked becsületeid igazoló irataid! . . . Aztán pontum! . . .

A csavargó erre előveszi a papírjait és megmutatja az őrsparancsnoknak.

— Hát akkor miért szaladtál?

— Azért kérem, mert keserűvizet ittam!

— De hiszen láttad, hogy utánad futok!?

— Igen, szolt a csavargó. azt gondoltam, hogy az őrsparancsnok ur is keserűvizet ivott.

Különös földrajzi nevek.

Nincs Heves vármegyének hévvize: Vas vármegyének vasa pedig csak a vaskereskedésekben van, a Gyöngyös folyóban sincsen gyöngy. Gyöngyösön gyöngyözik a jó bor, de az másutt megtörténik. Ónodon nincs ón. Borsodban nincs bors. Sáros vármegye sem állja ki a versenyt sár dolgában a jó alföldi megyékkel, sőt a csongrádmezei Mindszent barátságos sara még a sétatálcát is kiveszi az ember kezéből. Az erdélyi Fehérmegyét ma is Alsónak nevezzük, pedig felső nincs már Székes-Fehérmegye ellenben a tenger színéhez mérten sokkal alantabb fekszik, mint Alsó-Fehér. Temesvár is a maga nevét viszáson viseli, mert nem a Temes, hanem a Béga folyó mellé építkezett. A régi Kiskunság 2629 négyszögkilométer kiterjedés mellett harmadfél akkora volt, mint 1114 négyszögkilométer kiterjedésű Nagy-Kunság. Árva vármegye, úgy mondják, azért viseli az árva nevet, mert minden hét év leforgása alatt nincs ott az évnek olyan napja, melyen fagy ne érhetné. Cifra Györmegyében az, hogy három Nyulon, két Baráton szántanak; mert az ilyen nevű öt község közül egynek a határa sem akar ekehasogatás nélkül teremni. Az a mondás, hogy: magyarnak Pécs, németnek Bécs, nem annyit jelent, mintha a szójáték fölébe akarná emelni Pécszet a magyar fő- és székvárosnak, hanem hogy a németek bizonytalan járásu nyelve Baranyamegye fővárosát magyarul Bécsnek ejti. Azt mondogatják Csongrádmegyében: vigyázz, hogy a szentek közé ne juss. E kifejezés ott a megyei börtönt jelenti, mert Szegvár falu, ahol ez volt. Szentek és Mindszent közt, tehát szentek között fekszik.

Megmagyarázta.

A vasúti kocsiban ketten ülnek, a fiatal leány és a fiatal ember. A férfi mindenáron beszélgetésbe elegyedni a hölgygel, mert úgy emlékszik, mintha ismerné. Hosszas gondolkodás, töprengés után végre így szól:

— Kisasszony, tegnap beszéltem a papájával és mamájával.

— A papámmal is — kiáltott föl csodálkozva a leány — az nem lehet. Akit látott, nem a papám volt.

— Ugy a mostoha apját láttam — mondta az ifju.

— Dehogyan volt az — idegeskedett a leány és látszott rajta, hogy ez a dolog kellemetlen neki.

— Akkor bocsánat! — szolt zavartan a fiatal ember — bizonyára nem a mamáját láttam a papájával, hanem csak azt hittem, mintha a papáját láttam volna a mamájával, holott csalódtam, mert az, akit mamájával láttam, nem az ön papája volt s így az a hölgy sem lehetett az ön mamája, akiről azt gondoltam, hogy a papájával láttam, de mivel a mamáját van szerencsém, a papáját pedig nincs szerencsém ismerni, az első pillanatban erősen azt hittem, hogy az ön mamájával együtt láttam a — papáját, de most már tudom, hogy nem a papá-

ját láttam a mamájával, sőt eszerint teljesen tévedtem és egyáltalán nem láttam a mamáját a papájával, sem pedig a papáját a — mamájával . . .

A szegény leány ijedten huzta meg a vészféket.

Kovácsműhely-berendezés

mely kitűnő karban van, továbbá 5 darab 4 éves Önszegélyző Szövetkezeti részvény elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim: Hevesi Pál kovácmester, Mindszent.

Eladó részvények.

Tíz darab, a Mindszenti Takarékpénztár által kibocsátott **3 éves heti betétes részvény** elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim megtudható lapunk kiadói-vatalában.

A Nagy Gábor-féle

Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek termesztéséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtövet nem kezelte. Minden szállítmányhoz utasi és mellékezik ingyen és ebből ki nézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a főlkszerá és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Oldanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összekeverni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit ér el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért. A Delaware-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly pösta, tavirida és távbeszélő állomás. Lcvelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Jó eredmény

érthető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korrall lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kiviteli nyomtatvánnyal

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafa ték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szerelmes ifjak és leányok!

ha egymásközt levelet váltanak, mindig arra törek-szenek, hogy a kapott szép levélre még szebbet küldjenek úgy belső tartalom, mint külső csin tekintetében. Sokszor aztán nagy gondot okoz az ilyen finom kis levélkék beszerzése, mert a bohó szerelmes nem tudja, hogy hol lehet azokat olcsó pénzen megvásárolni. Pedig hát az nagyon egyszerű dolog, mert teljesen berendezett papirkereskedésben **mindenféle szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb levélpapírok kaphatók, a képzelhető legnagyobb választékban és igen olcsó árakon. Folyton a legszebb ujdonságok!**

Szerelmi levelezőkönyv, mely elősegíti a szép levelek megírását, mintegy 100 levélmintát tartalmaz, 60 fillér

Minden gazdaasszonynak sok jó tanácsot ad és nálam 80 fillérért beszerezhető a díszes kötésű **Nagy szakácskönyv**

Mindenféle papírárak, írószerek, üzleti könyvek nagy raktára

Horváth Antal könyv, papír-, író- és rajzszekereskedése **Mindszente**n